

OBSAH

Seznam biblických zkratek / 15

Předmluva / 17

Úvod / 21

Co je člověk? / 22

Itinerář biblické antropologie / 25

 Některé hermeneutické principy / 25

 Poslušnost vůči Božímu slovu / 25

 Celek Písma / 28

 Člověk ve vztahu / 32

 Člověk v dějinách / 33

 Pro orientaci v četbě dokumentu / 34

 Duch dokumentu / 35

První kapitola

Lidská bytost stvořená Bohem / 37

Gn 2,4–7 / 39

1. Lidská bytost učiněná ze země / 44

 Zkušenost lidské pomíjivosti / 45

 Izraelský lid na poušti / 51

 Modlitba smrtelného člověka / 53

 Bůh dává poznat cestu života / 56

 Proti hloupé lidské pýše / 56

 Příslib života / 58

- Pomoc Ježíše z Nazareta tváří v tvář lidské slabosti / 60
Pavlova chvála slabosti a naděje na vzkříšení / 65
 Chlubit se slabostí / 66
 Naděje na vzkříšení těla / 68
2. „Božský“ dech v člověku / 69
 Člověk jako obraz živého Boha (Gn 1,26–27) / 70
 Člověk – pastýř živých tvorů / 72
 Člověk povoláný plodit život / 74
 Člověk jako Boží syn / 75
 Člověk odpovědný za život / 76
 Člověk může/musí být v uskutečňování spravedlnosti
 »jako Bůh« / 79
 Moudrost jako prostřednice života a svrchovanosti / 80
 Člověk Boží / 83
 Král podle Božího srdce / 83
 Proroci – Boží lidé / 84
 Modlitba – meditace o člověku „korunovaném
 slávou a ctí“ / 86
 Ježíš z Nazareta, pravý člověk, obraz Boha / 88
 Křesťan – Boží obraz / 93
 Závěr / 94

Druhá kapitola

Člověk v zahradě / 96

Gn 2,8–20 / 97

1. Pokrm pro člověka / 103

Pokrm jako Boží dar / 106

Zvolit si správný pokrm / 112

Touha po životě: od pokrmu pozemského k duchovní stravě /
115

Vděčná chvála / 115

Prosba za duchovní pokrm / 116

- Proroci vyzývají k sdílení a ohlašují eschatologickou hostinu / 117
 - Prorocké vyprávění / 118
 - Prorocká slova / 120
- Chléb darovaný Kristem / 123
 - Každodenní chléb / 123
 - Pokrm v náboženských obřadech / 125
 - Duchovní pokrm / 128
- Pokrm života v křesťanských komunitách / 129
 - V nouzi / 129
 - Společné jídlo / 130
- 2. Člověku svěřený úkol pracovat / 133
 - Práce a její zákony / 140
 - Problémy spojené s prací / 140
 - Normy pro práci / 143
 - (1) Příkázání o sobotě / 144
 - (2) Zákony ochraňující zaměstnance / 148
 - (3) Normy o veřejně prospěšných povinnostech / 149
 - (4) »Služba« Bohu / 150
 - Práce a modlitba / 150
 - Nutnost a meze lidské práce / 152
 - Lidská práce a Boží »dílo« / 158
 - Působení lidí / 158
 - Působení Boží / 162
 - Práce, služba, úřad / 165
 - Pavlova apoštolská práce / 167
- 3. Živočichové jako pomoc člověku / 169
 - Pomoc pro život / 171
 - Pomoc na cestě k moudrosti / 174
 - Živočichové učí / 175
 - Tajemství života ve svědectví živočišného světa / 176

Živočichové jako znamení Božího jednání /	178
Pomoc ve starozákonním kultu /	180
Závěr /	183

Třetí kapitola

Lidská rodina / 185

Gn 2,21–25 / 188

1. Láska mezi mužem a ženou / 196

Zpěv lásky / 196

Krása / 197

Vzájemné hledání a touha po společenství / 199

Jedinečný vztah / 200

Křehká láska, nad kterou je třeba bdít / 201

Slavení svátku / 202

Zpěv lásky se stává modlitbou / 203

Úsudek mudrců a jejich napomenutí / 205

Manželské spojení v lidských dějinách: problémy,
normy a jejich přestupování / 211

A) Problematické otázky / 213

Polygamie / 214

»Smíšená« manželství / 216

Rozvod / 218

B) Případy přestupující Boží zákon / 227

Incest / 227

Cizoložství / 229

Prostituce / 231

Homosexualita / 233

Snubní spojení v prorocké perspektivě / 245

Ježíšův příklad a učení / 248

Ježíš a ženy / 249

Celibát pro Boží království / 251

Pavlovo učení / 253

- O manželství / 253
- O celibátu / 259
- 2. Láska mezi rodiči a dětmi / 262
 - Povinnosti rodičů a dětí podle Zákona / 270
 - Předpisy o rodičích / 272
 - Předpisy pro děti / 274
 - Učení izraelských mudrců / 278
 - Hlas proroků / 283
 - Ježíšův příklad a jeho učení / 287
 - Pastorační pokyny v apoštolské tradici / 290
- 3. Sourozenecká láska / 299
 - Dějiny národů / 306
 - Imperialismus a Boží království / 307
 - Izrael – lid bratří / 310
 - Solidární lid / 312
 - Lid ve válce / 316
 - Konflikty mezi občany / 317
 - Konflikty mezi národy / 320
 - Učení mudrců / 325
 - Bratrství a nepřátelství v modlitbě žalmů / 328
 - Poselství proroků / 333
 - Ježíš a jeho »bratři« / 334
 - Bratrské společenství křesťanů / 338
 - Závěr / 343

Čtvrtá kapitola

Člověk v dějinách / 345

1. Člověk pod Zákonem / 349

Gn 2,16–17 / 351

Boží přikázání na začátku dějin izraelského lidu / 356

Smlouva a Zákon / 356

Vyprávění a Zákon / 357

- Dar Zákona / 358
- Zákon v mudroslovných tradicích / 366
- Hospodinova přikázání jako předmět modlitby / 369
- Proroci, ohlašovatelé a interpreti Tóry / 374
- Ježíš a Boží přikázání / 378
- Pavel a Zákon / 381
- 2. Poslušnost a přestoupení / 386
- Gn 3,1–7 / 387
 - Přestoupení a poslušnost v lidských dějinách / 395
 - Bujení zla / 396
 - Přítomnost „spravedlivého“ / 397
 - V dějinách Izraele / 399
 - Přínos mudroslovných tradic / 400
 - Pokoušení a/nebo zkouška / 401
 - Nespravedliví / 403
 - Nikdo není před Bohem spravedlivý / 404
 - Přísný pohled proroků / 406
 - Úplná nevěra / 408
 - Týká se to všech / 409
 - Přijetí Božího vyslance v modlitbě / 410
 - Ježíš – Spravedlivý, který zachraňuje / 411
 - Nutnost obrácení / 412
 - Překonání pokoušení / 412
 - Vítězství nad satanem / 414
 - Ospravedlnění působené Kristem / 415
 - Všichni jsou hříšníci / 416
 - Kristus ospravedlňuje / 417
- 3. Boží účast v dějinách hříšníků / 418
- Gn 3,8–24 / 419
- Svědectví Zákona a Proroků / 429
 - Cyklický průběh / 439
 - Pokrok dějin a jejich naplnění / 441

Jak vidí dějiny izraelští mudrci / 445

Cesta spásy v modlitbě / 447

Příchod milosrdenství v Ježíšově osobě / 449

 Kristus zjevuje Otcovo milosrdenství / 450

Univerzální spása / 453

Závěr / 456

Závěr / 458

Tematický rejstřík / 465